

УДК 796.012.6.332

ВИКОНАННЯ ВДАВАНИХ РУХОВИХ ДІЙ З М'ЯЧЕМ ГРАВЦЯМИ КОМАНД ЧЕМПІОНІВ ЄВРОПИ ТА СВІТУ З ФУТБОЛУ

Ігор ЧОРНОБАЙ, Олексій ПИВОВАР

Львівський державний університет фізичної культури

Анотація. Аналіз техніко-тактичних дій футбольних команд, зокрема вдаваних рухових дій з м'ячем, свідчить про їх високу варіативність, у зв'язку з чим необхідно накопичувати базу показників їх виконання. Мета дослідження: визначення показників виконання вдаваних рухових дій з м'ячем чемпіонами Європи та світу з футболу у фінальних матчах 2002 – 2012 років. У дослідженнях використовувалися відеозаписи матчів. Найбільше вдаваних рухових дій виконали збірні Іспанії 2012 року – 154 (брак 13,63 %), Іспанії 2010 року – 151 (брак 7,94%), Бразилії 2002 року – 106 (брак 17,92 %), найменше – збірна Греції 2004 року – 63 (брак 14,28 %).

Ключові слова: футболісти, чемпіон, рухові дії, вдавані.

Постановка проблеми та її зв'язок з науковими темами. Вдавані рухові дії (надалі *фінти*) з м'ячем розглядаються у працях багатьох науковців [1, 5, 6, 7, 8 та інших].

У працях [2, 3] визначені відсотки виконання обведень суперників (які виконуються, зокрема, за допомогою вдаваних рухових дій) у структурі змагальних техніко-тактичних дій кваліфікованих футболістів.

Поняття фінтів у футболі, мету їх застосування, техніку виконання та методику навчання розкрито у працях [1, 5, 6, 7, 8]. В електронних джерелах [10, 11, 12 та інших] надаються відеоматеріали з виконанням ефективних вдаваних рухових дій з м'ячем, зокрема, найкращими футболістами світу.

Інформації про те, яку кількість тих чи інших удаваних рухових дій застосовують у грі висококваліфіковані футболісти, команди в цілому недостатньо. Серед опрацьованих нами літературних, електронних джерел не виявлено наукових праць, де б порівнювалися кількісні та якісні показники виконання вдаваних рухових дій з м'ячем чемпіонами світу та Європи у фінальних матчах останнього десятиріччя (2002 – 2012 рр.).

Дослідження проводилося згідно з темою науково-дослідної роботи кафедри футболу Львівського державного університету фізичної культури на 2011–2015 роки „Науково-методичні основи удосконалення системи підготовки спортсменів у футболі з урахуванням особливостей змагальної діяльності” Зведеного плану НДР у сфері фізичної культури і спорту Міністерства України у справах освіти і науки, молоді та спорту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Арпад Чанаді, [8], В.В. Соломонко, Г.А. Лисенчук, О.В. Соломонко [6] та інші розподіляють фінти з м'ячем по групах, залежно від розташування гравця і суперника: проти суперника, який знаходиться спереду, позаду або збоку. П.Н. Казаков, [7] вказує на умови виконання фінтів, маючи також на увазі розташування суперника (попереду, позаду, збоку), і виділяє групи фінтів: «відходом» (оманлива дія полягає у відході, переміщенні гравця); «ударом» (оманлива дія полягає в імітації удару ногою чи головою), «зупинкою» (оманлива дія пов'язана із зупинкою м'яча). Б.А. Баляева [1] розподіляє групи вдаваних рухів, коли гравець торкається м'яча (переводить мяч) і коли, володіючи м'ячем, виконує вдавані рухи лише тулубом.

Фінтів є велика кількість, а ще більше їх варіантів виконання, що застосовуються на полі залежно від ситуації [6, 8]. Ефективність фінтів полягає насамперед у їх несподіваності, складності розпізнання для суперника [6, 8].

А. Чанаді [8] описав 5 фінтів, коли суперник знаходиться перед гравцем, 3 – коли суперник знаходиться позаду гравця, 2 - коли суперник знаходиться збоку коло гравця, що виконує фінт. Ще 2 фінти, коли суперник знаходиться збоку, описані як варіанти інших.

У підручнику В.В. Соломонка, Г.А. Лисенчука, О.В. Соломонка [6] та навчальному посібнику І.М. Ріпака [5] описано 11 фінтів, у тому числі 5, коли суперник знаходиться перед

гравцем, 3 – коли суперник знаходиться позаду гравця, 3 – коли суперник знаходиться збоку гравця, що виконує вдавану рухову дію.

Існує певна розбіжність у назвах та описах виконання окремих вдаваних рухових дій з м'ячем різними авторами [6, 7, 8]. На нашу думку, варто застосовувати зрозумілу коротку й детальну назву вдової рухової дії. Коротка її назва відображає основні рухові дії, що виконує футболіст (поворот, із зупинкою м'яча, з пропуском м'яча). Також короткою є назва іменних фінтів (фінт Рональдінйо, К. Роналдо, М. Месхі, З. Зідана), які найбільш ефективно застосовували їх у змаганнях високого рівня.

Детальна назва вдової рухової дії, на нашу думку, має відображати: розташування гравця до суперника; спосіб переміщення чи технічної дії гравця до її виконання (наприклад: ведення м'яча, переміщення спиною вперед, вистрибування, поворот, на місці тощо); вдавану (імітаційну, підготовчу) фазу та реальну (справжню, робочу) фазу рухової дії.

Щодо кількісних показників вдаваних рухових дій з м'ячем у літературі даних недостатньо.

Однією з основних техніко-тактичних дій, які виконують гравці в умовах змагальної діяльності, на думку відомих науковців, є обведення суперника [3, 6, 2]. Ця техніко-тактична дія виконується завдяки швидкому веденню м'яча та виконанню вдаваних рухових дій з м'ячем. За даними Карпи І. Я., [2] обведення займають у середньому 3,1 % у структурі змагальних техніко-тактичних дій (передачі, гра головою, ведення, відкривання, обведення, відбір, перехоплення, удари у ворота) кваліфікованих футболістів на етапі підготовки до вищих досягнень (дублювальні склади української Прем'єр-ліги).

Натомість висококваліфіковані футболісти ланки атаки застосовують обведення суперників частіше. За даними В. М. Костюкевича [3], у структурі техніко-тактичної діяльності (зупинки, ведення, обведення, передачі, перехвати, відбір, удари у ворота) висококваліфікованих футболістів різних ігрових амплуа обведення суперника виконують найчастіше центральні півзахисники 11,0 %, крайні півзахисники – 10,8 %, нападники – 6,9 %.

Мета дослідження – Визначити показники виконання вдаваних рухових дій з м'ячем чемпіонами Європи та світу з футболу у фінальних матчах 2002 – 2012 років.

Методи та організація дослідження.

1. Теоретичний аналіз та узагальнення.
2. Педагогічні спостереження за техніко-тактичними діями (вдаваними руховими діями з м'ячем) за допомогою програми "VLC media player".

Дослідження проводилися з використанням відеозаписів трьох фінальних матчів чемпіонатів Європи з футболу з участю збірних Греції 2004 року, Іспанії 2008 року, Іспанії 2012 року та світу з участю збірної Бразилії 2002 року, Італії 2006 року, Іспанії 2010 року.

Результати дослідження та їх обговорення. Серед збірних команд чемпіонів Європи 2004, 2008, 2012 років та чемпіонів світу 2002, 2006, 2010 років найбільшу кількість вдаваних рухових дій з м'ячем в ігрових ситуаціях, коли суперник перебував перед гравцем, виконали в основний час фінального матчу гравці збірної Іспанії 2012 року – 107 (табл. 1). Високий показник також і у збірної Іспанії 2010 року – 96. Найменшу кількість фінтів, в ігрових ситуаціях, коли суперник перебував перед гравцем, виконали гравці збірної Італії 2006 року – 42 та Греції 2004 року – 47. Посередні показники у збірних Бразилії 2002 року – 67 та Іспанії 2008 року – 60.

Підрахунок результатів спостережень показав, що найменший відсоток браку виконання вдаваних рухових дій з м'ячем в ігрових ситуаціях, коли суперник перебував перед гравцем, був у матчі збірної Іспанії 2010 року – 8,33 %, а найбільший – у матчі збірної Бразилії 2002 року – 16,41%. Показники браку виконання вдаваних рухових дій з м'ячем у збірної Іспанії 2012 року – 14,95 %, збірної Іспанії 2008 року – 13,33 %, збірної Італії 2006 року – 11,90%, збірної Греції 2004 року – 10,63 %.

В ігрових ситуаціях, коли суперник перебував перед гравцем, найчастіше виконувалися такі вдавані рухові дії з м'ячем: «передача – передача в іншу сторону, прихована передача»; «ведення – забирання м'яча в сторону», «прокидання, перекидання м'яча повз суперника» (табл. 1).

Таблиця 1

**Виконання вдаваних рухових дій з м'ячем чемпіонами світу та Європи з футболу
у фінальних матчах 2002 – 2012 років
(в ігрових ситуаціях, коли суперник перед гравцем)**

№ з.п.	Назви вдаваних рухових дій або їх фаз	Кількість виконуваних вдаваних рухових дій / і невдало виконаних					
		Бразилія, 2002	Греція, 2004	Італія, 2006	Іспанія, 2008	Іспанія, 2010	Іспанія, 2012
1	<i>Фінти, коли суперник перед гравцем</i>	67/11	47/5	42/5	60/8	96/8	107/16
2	Передача – передача в іншу сторону, прихована передача	17/1	7/2	10/1	14/1	19/2	33/6
3	Передача – ведення м'яча	2/0	5/0	4/0	4/0	2/0	10/1
4	Удар – передача в іншу сторону	1/1	-	-	1/0	1/1	3/1
5	Замах – забирання м'яча назад або в сторону, назовні	4/0	5/0	2/0	1/0	9/0	8/0
6	Замах – забирання м'яча всередину, назад-всередину	2/0	4/0	2/0	5/1	6/0	5/1
7	Відтягування м'яча назад – різко вперед	-	3/0	-	1/0	-	-
8.	Ведення – забирання м'яча в сторону	13/2	7/1	8/1	16/2	18/1	19/1
9	Ведення чи з місця – прокидання, перекидання м'яча повз (над) суперника(ом)	16/7	1/1	4/2	2/0	11/4	9/3
10	Ведення зі зміною швидкості і напрямку руху	1/0	3/0	5/1	5/1	7/0	6/0
11	Ведення – зупинка м'яча	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	-
12	Одинарний фінт з відходом	3/0	4/1	1/0	3/1	6/0	4/1
13	Подвійний, потрійний фінт або переступання з ноги на ногу	1/0	3/0	1/0	3/1	1/0	2/1
14	Переступанням	1/0	1/0	-	1/0	4/0	2/0
15	Зупинка м'яча з поворотом	1/0	2/0	2/0	1/0	8/0	3/0
16	Оманлива зупинка з пропуском м'яча чи незначним дотиком, поворотом	4/0	1/0	2/0	2/1	2/0	3/1
17	Замах на удар головою – зупинка м'яча ногою, стегном, грудьми, головою	-	-	-	-	1/0	-

Найменше застосовувалися вдавані рухові дії з м'ячем «замах на удар головою – зупинка м'яча ногою, стегном, грудьми, головою», «переступанням», «удар – передача в іншу сторону».

Коли суперник перебував перед гравцем, вдавані рухові дії з м'ячем «передача – передача в іншу сторону або прихована передача» найбільше разів виконували гравці збірної Іспанії 2012 року (33 рази), а найменше - збірної Греції 2004 року – 7 разів (табл. 1).

Варто зазначити, що найменший відсоток браку виконання цієї вдовоної рухової дії з м'ячем мав місце у матчі збірної Бразилії 2002 року – 5,88%, а найбільший відсоток браку у збірної Греції 2004 року – 28,57%. У збірної Іспанії 2008 року цей показник становить 7,14%, у збірної Італії 2006 року – 10%, у збірної Іспанії 2010 року – 10,52%, у збірної Іспанії 2012 року – 18,18%.

У ситуаціях, коли суперник перебував перед гравцем, вдовоану рухову дію з м'ячем «ведення – забирання м'яча в сторону» найбільше разів виконували гравці збірної Іспанії 2012

року – 19 разів і збірної Іспанії 2010 року – 18 разів (див. табл. 1). Найменше разів цю вдавану дію, у таких же ситуаціях, виконали гравці збірної Греції 2004 року (7 разів).

Коли суперник перебував перед гравцем, вдавану рухову дію з м'ячем «ведення (чи з місця) – прокидання, перекидання м'яча повз (над) суперника(ом)» найбільше разів виконували гравці збірної Бразилії 2002 року – 16 разів. Лише 1 раз цю рухову дію виконали гравці збірної Греції 2004 року, до того ж невдало.

Найбільшу кількість вдаваних рухових дій з м'ячем в ігрових ситуаціях, коли суперник перебував позаду гравця, виконали в основний час фінального матчу гравці збірної Іспанії 2010 року – 34 (табл. 2). Найменшу кількість виконали гравці збірної Греції 2004 року – 7. Досить високі показники виконання вдаваних рухових дій з м'ячем, коли суперник перебував позаду гравця, у збірних Бразилії 2002 року – 27, Іспанії 2012 року – 22, Італії 2006 року – 20.

Найменший відсоток браку виконання вдаваних рухових дій з м'ячем, коли суперник перебував позаду гравця, був у матчі збірної Іспанії 2010 року – 5,88 %, а найбільший у матчі збірної Греції 2004 року – 42,85 %. У збірної Іспанії 2008 року при виконанні фінтів з м'ячем, коли суперник перебував позаду гравця, відсоток браку становив 16,66 %, у збірної Іспанії 2012 року – 18,18 %, збірної Бразилії 2002 року – 18,51 %, збірної Італії 2006 року – 20 %.

Таблиця 2

**Виконання вдаваних рухових дій з м'ячем чемпіонами світу та Європи з футболу
у фінальних матчах 2002 – 2010 років
(в ігрових ситуаціях, коли суперник позаду гравця)**

№ з.п	Назви вдаваних рухових дій або їх фаз	Кількість виконуваних вдаваних рухових дій / і невдало виконаних					
		Бразилія, 2002	Греція, 2004	Італія, 2006	Іспанія, 2008	Іспанія, 2010	Іспанія, 2012
1	Фінти, коли суперник позаду гравця	27/5	7/3	20/4	12/2	34/2	22/4
2	Передача – передача в іншу сторону, прихована передача	6/1	-	4/0	3/1	10/2	4/1
3	Ведення, або з місця – забирання м'яча в сторону або всередину	6/0	-	-	1/0	5/0	2/0
4	Ведення зі зміною швидкості і напрямку руху	3/0	-	7/1	4/0	7/0	4/0
5	Забирання (відкочування) м'яча вперед, назад, в сторону, назад...	1/0	-	2/1	-	4/0	-
6	Ведення, на місці – зупинка з поворотом розташовуючись боком, лицем до суперника	1/0	-	1/0	-	2/0	-
7	Прокидання (перекидання) м'яча повз суперника (ногою, головою, грудьми)	4/1	-	-	-	-	1/0
8	Одинарний фінт з відходом	-	2/0	1/0	-	-	2/0
9	Подвійний, потрійний фінт або переступання з ноги на ногу	1/1	-	-	-	-	1/0
10	Поворот – передача	2/1	1/1	2/1	2/1	1/0	1/1
11	Поворот – ведення, наступання на м'яч	-	-	-	1/0	-	1/0
12	Переступанням	1/0	-	1/0	-	1/0	1/0
13	Зупиняючи м'яч, пропуск на іншу ногу, поворот	-	1/1	1/0	1/0	3/0	3/0
14	Вдавана зупинка (чи з незначним дотиком), пропуск м'яча	2/1	3/1	1/1	-	1/0	2/2

В ігрових ситуаціях, коли суперник перебував позаду гравця, найбільше разів виконувалися вдавані рухові дії з м'ячем «передача – передача в іншу сторону, прихована передача»,

«ведення зі зміною швидкості і напрямку руху», «ведення – забирання м'яча в сторону», а найменше – «подвійний фінт».

Найбільшу кількість вдаваних рухових дій з м'ячем в ігрових ситуаціях, коли суперник перебував збоку від гравця, виконали в основний час фінального матчу гравці збірної Іспанії 2012 року – 20 разів (табл. 3), найменшу кількість – гравці збірної Іспанії 2008 року (8). Найменший відсоток браку виконання вдаваних рухових дій з м'ячем у цих ігрових ситуаціях був у матчі збірної Іспанії 2012 року – 5,00 %.

Таблиця 3

**Виконання вдаваних рухових дій з м'ячем чемпіонами світу та Європи з футболу
у фінальних матчах 2002 – 2010 років
(в ігрових ситуаціях, коли суперник перебував збоку від гравця)**

№ з.п	Назви вдаваних рухових дій або їх фаз	Кількість виконуваних вдаваних рухових дій / і невдало виконаних					
		Бразилія, 2002	Греція, 2004	Італія, 2006	Іспанія, 2008	Іспанія, 2010	Іспанія, 2012
1	Фінти, коли суперник збоку від гравця	10/2	9/1	9/2	8/1	11/1	20/1
2	Передача – передача в іншу сторону, прихована передача	2/1	-	2/0	1/0	2/0	3/0
3	Передача - ведення м'яча	-	-	-	-	-	1/0
4	Забирання м'яча всередину, назад-всередину внутрішньою стороною стопи	2/0	-	2/0	2/0	1/0	2/0
5	Прокидання м'яча повз, над суперником	4/1	-	1/1	2/1	2/1	2/1
6	Одинарний фінт з відходом	2/0	4/1	-	-	-	3/0
7	Подвійний, потрійний фінт	-	-	-	-	1/0	-
8	Ведення – зупинка м'яча, з поворотом	-	1/0	1/0	-	-	1/0
9	Ведення обманлива зупинка м'яча	-	2/0	-	-	-	1/0
10	Ведення м'яча від суперника з розворотом	-	1/0	1/0	1/0	2/0	3/0
11	Ведення зі зміною швидкості і напрямку руху	-	-	-	1/0	-	1/0
12	М'яч вперед – відтягування м'яча назад підшвою з поворотом	-	-	-	-	2/0	1/0
13	Відтягування м'яча підшвою вперед-назад...	-	1/0	2/1	-	-	-
14	Зупинка м'яча з поворотом, з пропуском м'яча	-	-	-	-	1/0	2/0
15	Переступанням	-	-	-	1/0	-	-

Іноді вдавани рухові дії виконувалися в оточенні суперників, коли ті знаходилися попереду і позаду гравця чи попереду і збоку, чи збоку і позаду. Найбільше фінтів в оточенні суперників виконали гравці збірної Іспанії 2010 року – 10, з них 1 раз невдало; збірної Іспанії 2012 року – 5 разів вдало, збірних Іспанії 2008 року і Бразилії 2002 року – по 2 рази, з яких по 1 разу невдало; збірної Італії 2006 року 1 раз вдало.

Найчастіше в оточенні суперників виконувалися вдавани рухові дії «ведення м'яча зі зміною напрямку і швидкості руху», «прокидання м'яча повз суперників».

У сумі найбільшу кількість вдаваних рухових дій з м'ячем в основний час фінального матчу виконали гравці збірної Іспанії 2012 року – 154 та збірної Іспанії 2010 року – 151. Гравці збірної Бразилії 2002 року виконали 106 вдаваних рухових дій з м'ячем, збірної Іспанії 2008

року – 82, збірної Італії 2006 року – 72. Найменше вдаваних рухових дій з м'ячем в основний час фінального матчу виконали гравці збірної Греції 2004 року – 63.

Найменший відсоток браку виконання вдаваних рухових дій з м'ячем в основний час фінального матчу був у грі збірної Іспанії 2010 року – 7,94%, а найбільший у грі збірної Бразилії 2002 року – 17,92 %. Показники браку виконання вдаваних рухових дій з м'ячем у збірної Іспанії 2012 року – 13,63 %, збірної Греції – 14,28 %, збірної Іспанії 2008 року – 14,63 %, збірної Італії – 15,27 %.

У додатковий час фінального матчу чемпіонату світу 2010 року збірна команда Іспанії виконала всього 37 вдаваних рухових дій з м'ячем з браком виконання 21,62 %. Збірна команда Італії 2006 року у додатковий час фінального матчу виконала 12 вдаваних рухових дій з м'ячем з браком виконання 33,33 %. Найчастіше у додатковий час застосовувалася вдавана рухова дія з м'ячем «передача – передача в іншу сторону, прихована передача». Найбільше вдаваних рухових дій з м'ячем збірні виконували в ігрових ситуаціях, коли суперник знаходився перед гравцем.

Висновки.

1. Аналіз вдаваних рухових дій з м'ячем у фінальних матчах чемпіонатів Європи та світу виявив високі показники кількості виконання вдаваних рухових дій з м'ячем гравцями збірної Іспанії 2012 року – 154, збірної Іспанії 2010 року – 151, середні показники кількості виконання вдаваних рухових дій з м'ячем гравцями збірних Бразилії 2002 року – 106 та Іспанії 2008 року – 82, нижчі за середні у збірних Італії 2006 року – 72 та Греції 2004 року – 63.

Найменший відсоток браку виконання вдаваних рухових дій з м'ячем в основний час фінального матчу був у грі збірної Іспанії 2010 року – 7,94%, а найбільший у грі збірної Бразилії 2002 року – 17,92 %.

2. У різних ігрових ситуаціях найчастіше виконувалися вдавани рухові дії з м'ячем: «передача – передача в іншу сторону, прихована передача»; «ведення – забирання м'яча всторону», «ведення зі зміною швидкості і напрямку руху», «прокидання, перекидання м'яча повз (над) суперника (ом)». Найрідше застосовувалися рухові дії «замах на удар головою – зупинка м'яча ногою, або стегном, грудьми, головою», «переступанням», «удар – передача в іншу сторону».

3. Найчастіше вдавани рухові дії з м'ячем виконувалися в ігрових ситуаціях, коли суперник перебував перед гравцем (найбільший показник в основний час фінального матчу у збірної Іспанії 2012 року – 107 разів). Найменше вдавани рухові дії з м'ячем виконувалися в оточенні суперників (найбільший показник у збірної Іспанії 2010 року – 10 разів) та коли суперник перебував збоку від гравця (найбільший показник у збірної Іспанії 2012 року – 20 разів).

4. У додатковий час фінальних матчів у гравців збірної Іспанії 2010 року зменшилась кількість виконання вдаваних рухових дій з м'ячем, порівняно з основним часом матчу на 26,5% і збільшилась кількість браку їх виконання на 13,68 %. У гравців збірної команди Італії 2006 року в додатковий час матчу зменшилась кількість виконання вдаваних рухових дій з м'ячем на 50 %, а браку їх виконання збільшився на 18,06 %.

Перспективи подальших пошуків у цьому напрямку. Визначення якісних і кількісних показників виконання вдаваних рухових дій з м'ячем футбольними командами у матчах чемпіонатів світу, Європи, інших континентів, чемпіонатів країн світу, української Прем'єр-ліги та інших ліг, юнацьких команд.

Список літератури

1. *Баляева Б. А.* О финтах с переводами мяча / Баляева Б. А. // Труды Омского госуд. института физической культуры. – Омск, 1989. – С. 77 – 91.
2. *Карпа І. Я.* Структура техніко-тактичних дій кваліфікованих футболістів на етапі підготовки до високих досягнень / Карпа І. Я. // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. – Вінниця, 2012. – В. 13. – С. 168 – 176.

3. Костюкевич В. М. Структура технико-тактической деятельности высококвалифицированных футболистов разных игровых амплуа / В. М. Костюкевич // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2009. – № 9. – С. 67 – 70.
4. Лисенчук Г. А. Теоретико-методичні основи керування підготовкою футболістів : автореф. дис. ... д-ра наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.01 „Олімпійський і професійний спорт” / Лисенчук Геннадій Анатолійович; НУФВіСУ. – К., 2004. – 27 с.
5. Ріпак І. М. Футбол : навч. посіб. / І. М. Ріпак. – Л. : Ліга-Прес, 2010. – 226 с.
6. Соломонко В. В. Футбол : підруч. для студ. вищ. учбових закл. фіз. виховання і спорту / Соломонко В. В., Лисенчук Г. А., Соломонко О. В. – Вид. 2-ге, випр. і допов. – К. : Олімпійська література, 2005. – 295 с.
7. Футбол. : учеб. для ин. физ. культуры / под общ. ред. Казакова П. Н. – М. : Физкультура и спорт, 1978. – 256 с.
8. Чанади Арпад. Техника / Чанади Арпад ; пер. с венг. В. М. Полиевктова. – М. : Физкультура и спорт, 1978. – 253 с.
9. Чорнобай І. Показники техніко-тактичних дій команд у фінальних матчах Чемпіонатів світу з футболу 2002, 2006, 2010 років / Чорнобай І. М., Савчук Є. А. // Молода спортивна наука України : зб. наук. праць з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Є. Приступи. – Л., 2011. – Вип. 15, т. 1. – С. 353 – 360.
10. Футбольні фінти. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://video.bigmir.net/show/48467/>
11. Топ 50 кращих футбольних фінтів – Football Stars. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://football-stars.at.ua/blog/top_50_krashhikh_futbolnikh_fintiv
12. Відео кращих фінтів у футболі. Галичина спортивна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://galsports.com/News.aspx?id=13101>

ВЫПОЛНЕНИЯ ОБМАННЫХ ДВИГАТЕЛЬНЫХ ДЕЙСТВИЙ С МЯЧЕМ ИГРОКАМИ КОМАНД ЧЕМПИОНОВ ЕВРОПЫ И МИРА ПО ФУТБОЛУ

Ігорь ЧОРНОБАЙ, Алексей ПЫВОВАР

Львовский государственный университет физической культуры

Аннотация. Анализ технико-тактических действий футбольных команд, в частности обманных двигательных действий с мячом, свидетельствует об их высокой вариативности, в связи с чем необходимо накапливать базу показателей их выполнения. Цель исследования: определение показателей выполнения обманных двигательных действий с мячом чемпионами Европы и мира по футболу в финальных матчах 2002 – 2012 годов. В исследованиях использовались видеозаписи матчей. Наибольшее количество обманных двигательных действия выполнили сборные Испании 2012 года – 154 (брак 13,63 %), Испании 2010 года – 151 (брак 7,94 %), Бразилии 2002 года – 106 (брак 17,92 %), наименьшее количество у сборной Греции 2004 года – 63 (брак 14,28 %).

Ключевые слова: футболисты, чемпион, двигательные действия, обманные.

IMPLEMENTATION OF PRETENDED MOTOR ACTIONS WITH A BALL BY PLAYERS OF CHAMPION TEAMS OF EUROPEAN AND WORLD FOOTBALL CUP

Ihor CHORNOBAY, Oleksiy PYVOVAR

Lviv State University of Physical Culture

Abstract. Analysis of technical and tactical actions of football teams, in particular, pretended motor actions nith a ball, testifies about its high variability therefore, it is necessary to accumulate the base of indexes of its implementation. Research purpose: determination of implementation indexes of pretended motor actions nith a ball by Europe and world football champions in final matches 2002 - 2010. The videotape recording of matches were used in researches. The most pretended motor actions were performed by teams of Spain of 2012 – 154 (shortages of 13,63 %) Spain of 2010 – 151 (shortage of 7,94 %) Brazil of 2002 – 106 (shortage 17,92 %) the least –team of Greece of 2004 is 63 (shortages 14,28 %).

Key words: footballers, champions, motor actions, pretended.